

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní Mgr. Andreou Veselou ve věci

žalobkyně:

A. B., narozena X,
bytem v ČR X,
zastoupená Mgr. Petrem Václavkem, advokátem,
sídlem Opletalova 1417/25, 110 00 Praha 1,

proti

žalovanému:

Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky,
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7,

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem

takto:

- I. Zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni vrátil dne 18. 3. 2026 její žádost o udělení dočasné ochrany, zaevidovanou pod č. j. OAM-0382537/DO-2026, z důvodu nepřijatelnosti žádosti, byl nezákonný.
- II. Žalovanému se zakazuje pokračovat v porušování práv žalobkyně a přikazuje se mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti žalobkyni o udělení dočasné ochrany, zaevidované pod č. j. OAM-0382537/DO-2026.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni náklady řízení ve výši 12.269,40 Kč a to do 30 dnů od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobkyně.

Odůvodnění:

I.

Základ sporu

1. Žalobkyně se žalobu podanou dne 24. 3. 2026 domáhala vydání rozsudku, kterým by soud konstatoval, že zásah žalovaného Ministerstva vnitra České republiky, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „žalovaný“) spočívající v tom, že žalobkyni vrátil dne 18. 3. 2026 jeho žádost o udělení dočasné ochrany, zaevidovanou pod č. j. 0382537, z důvodu nepřijatelnosti žádosti, byl nezákonný (dále jen „zásah“). Zároveň žalobkyně požadovala, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování práv žalobkyně, a přikázal mu, aby obnovil stav před vrácením žádosti o udělení dočasné ochrany.

II.

Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

2. Žalobkyně dále uvedla, že získala dočasnou ochranu na Slovensku, která však již zanikla, jelikož žalobkyně požádala dne 17. 3. 2024 slovenské oddělení cizinecké policie o její zrušení, což doložila svým prohlášením o vzdání se poskytování dočasné ochrany.
3. Žalobkyně následně odkázala na judikaturu správních soudů, ze které vyplývá, že bylo zasaženo do jejích práv nezákonně.
4. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 8. 4. 2026 upřesnil, že žádost žalobkyně nepřijatelnou podle § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb. Žalobkyně je totiž držitelkou dočasné ochrany na Slovensku.
5. Pro naplnění důvodu nepřijatelnosti žádosti o dočasnou ochranu uvedeného v § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb. je stěžejní, že dočasnou ochranu či spíše povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě žalobkyně získala.
6. Žalovaný má tedy za to, že skutkově je případ žalobkyně nesporný v tom, že žalobkyně získala oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie, potažmo Schengenského prostoru.
7. Žalovaný zdůraznil, že pro aplikaci § 5 odst. 1 písm. f) zákona č. 65/2022 Sb. není rozhodné, zda je cizinec aktuálně držitelem povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany, ale zda jej v jiném členském státě získal. Ministerstvo vnitra navíc dne 25. 8. 2025 zaslalo Evropské komisi oznámení podle § 3 odst. 3 téhož zákona o riziku vyčerpání kapacit, čímž byly splněny podmínky pro aplikaci uvedeného ustanovení.
8. K námitce rozporu s právem EU žalovaný uvádí, že ustanovení § 5 odst. 1 písm. f) je podle jeho názoru v souladu s unijním právem. Směrnice 2001/55/ES nezakládá právo na udělení dočasné ochrany v dalším členském státě osobám, které již takové oprávnění získaly jinde. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 174/2024–42, potvrdil, že směrnice takové právo nezaručuje, s výjimkou případů sloučení rodiny, humanitárních důvodů nebo přemístění podle čl. 26.
9. Právo na sekundární pohyb držitelů dočasné ochrany v rámci EU nevyplývá přímo ze směrnice, a nelze jej dovodit ani z tzv. „soft law“ materiálů Evropské komise, jako jsou Operační pokyny k provádění rozhodnutí Rady č. 2022/382.
10. K námitce rozporu s právem EU žalovaný uvedl, že směrnice 2001/55/ES nezakládá právo na udělení dočasné ochrany v dalším členském státě osobám, které již takové oprávnění

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

získaly jinde. Nejvyšší správní soud sice dovodil možnost přemístění na základě neaplikace čl. 11 směrnice, žalovaný však tento výklad odmítá. Podle něj čl. 11 upravuje pouze vztahy mezi členskými státy a jeho neaplikace nezakládá jednotlivci právo na nové povolení k pobytu.

11. Žalovaný poukázal na nové recitály prováděcího rozhodnutí Rady (EU) č. 2025/1460, které výslovně uvádějí, že členské státy mají žádosti o dočasnou ochranu zamítnout, pokud žadatel již takové oprávnění získal jinde, viz rozhodnutí německé strany, jímž se zamítá držiteli dočasné ochrany v ČR jeho žádost o pobytové oprávnění z téhož titulu v SRN a nařizuje se mu území SRN opustit. Recitály rovněž potvrzují, že dohoda o neaplikaci čl. 11 nemá vliv na povinnost členského státu vydat nové povolení k pobytu. Výklad této dohody musí vycházet z vůle členských států, nikoliv z judikatury vnitrostátních soudů.

III.

Posouzení žaloby

12. Žaloba je včasná a přípustná [srov. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS, z 3. 4. 2025].
13. O žalobě rozhodl soud bez nařízení jednání postupem v souladu s § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť s rozhodnutím o věci samé bez jednání účastníci souhlasili. Naříditi jednání nebylo třeba ani kvůli dokazování. Podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, kterou žalobkyně u žalovaného podala a kterou jí žalovaný vrátil. Obsah tohoto dokumentu je oběma stranám z povahy věci dobře znám a není mezi nimi sporný. Posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky. Soud neshledal potřebu dokazovat ani jinými listinami, ani důkazy označenými v podáních účastníků. Žádný z těchto dokumentů nebyl v rozsahu potřebném pro posouzení důvodnosti žaloby relevantní. Skutkové poznatky, jež by jejich případným provedením k důkazu soud nabyl, nepotřeboval pro posouzení opodstatněnosti žalobní argumentace. Obsah žádného dokumentu nemohl nic změnit na věcném hodnocení tohoto sporu.
14. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byly zaměřeny přímo proti němu nebo v jejich důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek NSS č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS, ze 17. 3. 2008).
15. V projednávané věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobkyni pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jeho práv, a to bez ohledu na to, že ji již v minulosti byla dočasná ochrana udělena v jiném členském státě EU (Polsko). Jde-li o hodnocení tohoto úkonu, zde lze vyjít z existující judikatury, podle které bránění v podání žádosti či její nepřijetí mohou představovat nezákonný zásah (srov. rozsudek rozšířeného senátu NSS č. j. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS z 30. 5. 2017). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna.
16. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, pokud žádost o dočasnou ochranu žalobkyni vrátil jako nepřijatelnou. Soud předesílá, že v nedávné době došlo k notnému judikатурnímu vývoji stran chápání institutu dočasné ochrany. V první řadě

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

nelze opomenout rozsudek Soudního dvora Evropské unie (SDEU) ve věci C-753/23, Krasiliva,

z 27. 2. 2025, na nějž NSS navázal „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích č. j. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, z 1. 4. 2025 a č. j. 1 Azs 336/2024-42 z 3. 4. 2025, a již zmíněným rozsudkem č. j. 1 Azs 174/2024-42 z 3. 4. 2025. Tyto prvotní závěry pak převzaly i další senáty NSS (např. rozsudky č. j. 9 Azs 20/2024-37 z 8. 4. 2025, č. j. 2 Azs 271/2024-43 ze 17. 4. 2025, č. j. 10 Azs 4/2025-49 z 24. 4. 2025 a č. j. 5 Azs 217/2023-36 z 25. 4. 2025, a mnoho dalších).

17. Posléze reagoval i zdejší soud, který již zohlednil i navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky č. j. 10 A 6/2025-61 z 23. 4. 2025, č. j. 5 A 36/2025-38 z 30. 4. 2025, č. j. 10 A 42/2025-33 z 16. 5. 2025, č. j. 5 A 42/2025-39 z 20. 5. 2025, č. j. 18 A 22/2025-52 z 3. 6. 2025, č. j. 10 A 56/2025-39 ze 17. 6. 2025 a č. j. 18 A 49/2025-33 ze 17. 7. 2025.) Rozhodující senát se s vyslovenými závěry již v jiných případech plně ztotožnil. Proto z nich vychází a v podrobnostech na jejich precizní odůvodnění odkazuje.
18. Z těchto rozhodnutí jednoznačně plyne, že žádost osoby požívající dočasné ochrany na základě prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, na něž této osobě vzniká nárok na základě čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES, není správní orgán oprávněn vrátit této osobě jako nepřijatelnou dle § 5 odst. 1 písm. c) nebo d) lex Ukrajina z toho důvodu, že tato osoba o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany požádala nebo jí bylo toto povolení uděleno také v jiném členském státě EU. Zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je vedena v informačním systému členských států (Temporary Protection Platform) jako držitelka povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě, je povinen takovou žádost přijmout, vést o ní řádné správní řízení dle zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, v jeho rámci poučit oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda dosud, ke dni rozhodování správního orgánu, trvá.
19. Soud proto přisvědčil žalobkyni, že mohla dosáhnout na dočasnou ochranu již na základě toho, že splňuje podmínky čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí. Žalobkyně tedy splňuje výše uvedená kritéria pro přiznání dočasné ochrany ve smyslu prováděcího rozhodnutí (v opačném případě by ji ostatně dočasná ochrana na Slovensku nebyla udělena). Svědčí ji tudíž i právo sekundární volby hostitelského státu, které pro zásah žalovaného, jenž ji podanou žádost vrátil jako nepřijatelnou, nemohla realizovat.
20. Na právě uvedeném nic nemění „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460 z 15. 7. 2025, o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382, jež již bylo publikováno v Úředním věstníku Evropské unie 24. 7. 2025.
21. Soud v dalším odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. října 2025, č.j. 10 Azs 189/2025 – 21, ve kterém se uvádí:

„NSS se obdobnými případy už vícekrát zabýval. Dospěl přitom k tomu, že z unijního práva plyne právo na sekundární pohyb osob s dočasnou ochranou. Jejich žádosti o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany tak nemohou být nepřijatelné (rozsudek ze dne 3. 4. 2025, č.j. 1 Azs 174/2024-42, č. 4682/2025 Sb. NSS, bod 70). Tento závěr platí i po přijetí nového prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2025/1460, které nijak normativně nezměnilo obsah dočasné ochrany – a taková změna neplyne ani ze znění preambule (rozsudek NSS ze dne 11. 9. 2025, č.j. 1 Azs 126/2025-28, body 11

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

až 15). Městský soud rozhodl zcela v souladu s tímto právním názorem NSS. Totožné kasační námitky ministerstva, směřující proti jednotné rozhodovací praxi správních soudů, posoudil NSS opakovaně jako nedůvodné (už citovaný 1 Azs 126/2025, body 8–15; nebo rozsudek ze dne 18. 9. 2025, čj. 22 Azs 125/2025-45, body 10–24). Ani v této věci není důvod postupovat odlišně, a proto NSS na své dosavadní rozsudky jen odkazuje. Současně znovu dodává, že považuje za nanejvýš žádoucí, aby ministerstvo promítlo jednoznačné závěry judikatury do své vlastní praxe a ukončilo nezákonné zásahy do práv jednotlivců.“

22. Co se týče důvodu pro vrácení žádosti o dočasnou ochranu jako nepřijatelné dle § 5 odst. 1 písm. f) Lex Ukrajina, soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2025, čj. 5 Azs 248/2025-18, jehož právní věta zní:
„Žádost osoby požívající dočasné ochrany na základě čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady (EU) 2022/382, která žádá o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v České republice, na něž této osobě vzniká nárok na základě čl. 8 odst. 1 směrnice Rady 2001/55/ES, není správní orgán oprávněn vrátit této osobě jako nepřijatelnou dle § 5 odst. 1 písm. f) ve spojení s § 3 odst. 3 zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace, ve znění účinném od 3. 9. 2025, z toho důvodu, že této osobě je nebo bylo uděleno povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany také v jiném členském státě Evropské unie“.
23. V dalším pak soud odkazuje na odůvodnění tohoto rozsudku, s jehož závěry souhlasí, které je publikované na nssoud.cz.
24. Soud má za to, že na těchto závěrech nemůže ničeho změnit ani žalovanou doložené rozhodnutí německého soudu týkající se jiného specifického případu, jelikož toto rozhodnutí je pro české soudy nezávazné a nemá tak vliv na závaznost výkladu, který zaujal NSS.
25. Soud s ohledem na to, že rozhodl ve lhůtě pro rozhodnutí o návrhu na nařízení předběžného opatření, již o tomto nerozhodoval.

IV.

Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

26. Z výše popsaných důvodů soud dle § 87 odst. 2 věty první s. ř. s. určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobkyni 28. 11. 2025 vrátil jeho žádost jako nepřijatelnou, byl nezákonný, a žalovanému přikázal, aby obnovil stav před vrácením této žádosti.
27. Žádost tudíž bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek vydat pobytové oprávnění. Pokud je původní slovenské pobytové oprávnění skutečně nadále platné a trvá, žalovaný žalobkyni poučí o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Jestliže bude žalobkyně na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v České republice, žalovaný ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území České republiky dojde dle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění. V případě kladného zjištění ji žalovaný vydá oprávnění k pobytu. V případě negativního zjištění, resp. pokud se nepodaří relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit, vyzve, žalobkyni, aby sama v přiměřené lhůtě učinila kroky k ukončení pobytového oprávnění v jiném hostitelském státě. K tomu ji žalovaný poskytne potřebnou součinnost.

28. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Ve věci měl plný úspěch žalobkyně a soud proto uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni ve stanovené lhůtě náhradu nákladů řízení. Náklady žalobkyně představují náklady související s právním zastoupením advokátkou. Tyto jsou tvořeny jednak odměnou za dva úkony právní služby (převzetí zastoupení a sepsání žaloby), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí podle nového znění advokátního tarifu – částku 4 620 Kč (§ 6 odst. 1, § 7 a § 9 odst. 4 písm. d) cit. vyhlášky). Náklady právního zastoupení žalobkyně jsou dále tvořeny dvěma paušálními částkami ve výši 450 Kč (§ 13 odst. 4 cit. vyhlášky). Celková výše nákladů, které žalobkyni v tomto řízení vznikly, činí částku ve výši 10 140 Kč plus DPH ve výši 2.129,40 Kč. Soud proto uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 12.269,40 Kč, a to ve stanovené lhůtě do rukou právního zástupkyně žalobkyně.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 17. dubna 2026

Mgr. Andrea Veselá v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.